

Опис освітнього компонента вільного вибору

Освітній компонент	Вибірковий освітній компонент 4 «Психологічний супровід сім'ї»
Рівень ВО	Перший (бакалаврський) рівень
Назва спеціальності/освітньо-професійної програми	053 – Психологія / Практична психологія
Форма навчання	ДФН
Курс, семестр, протяжність	4 курс, 8 семестр, 6 кредитів ЄКТС
Семестровий контроль	залік
Обсяг годин (усього: з них лекції/практичні)	180 (аудиторних – 40, лекцій – 14, практичних – 14, лабораторних – 12)
Мова викладання	українська
Кафедра, яка забезпечує викладання	Кафедра практичної психології та психодіагностики
Автор ОК	Мушкевич М. І. , доктор психологічних наук, професор
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	Знання загальної, соціальної, вікової, педагогічної, практичної психології.
Що буде вивчатися	Загальні наукові підходи до поняття психологічного супроводу; аналіз поняття психологічного супроводу сім'ї як системи «людина – людина»; ключові наукові категорії психологічного супроводу батьківства; змістовні складові психологічного супроводу сімей із подолання проблем дітей; теоретичне обґрунтування структури психологічного супроводу сім'ї; психологія сім'ї як системи: ядерна сім'я, сімейна система, шлюбна підсистема, батьківська підсистема, сиблінгова підсистема; специфіка та типи батьківсько-дитячих стосунків; особистісні та партнерські чинники сім'ї; психодіагностичний, психоедукаційний, психоконсультативний, психотерапевтичний комплекси психологічного супроводу сім'ї.
Чому це цікаво/треба вивчати	Виділено контекст реалізації психологічного супроводу сім'ям, який спирається на домінуючі класичні теорії психологічної допомоги,

	<p>ґрунтується на системній моделі (М. Боуен, С. Мінухін, В. Сатір) й доповнюються феноменологічною (К. Вітакер, К. Роджерс, Б. Хеллінгер), ресурсною (Н. Пезешкіан, Д. Фрімен), психоаналітичною (А. Адлер, З. Фрейд, К. Юнг), трансактною (Е. Берн, М. Джеймс, Д. Джонгард) моделями психотерапії.</p>
<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>Чітко структурувати та організувати психологічний супровід сімей, побудований на психологічних принципах, які забезпечено за допомогою спеціальних форм та методів програми психологічного супроводу, до яких входять: 1) на рівні психодіагностичного етапу стандартизовані й проєктивні методики; 2) на рівні психоедукаційного етапу – психопрофілактичні прийоми та просвітницькі заходи відповідно до емпіричних даних щодо прогалин психологічних знань та запитів самих досліджуваних; 3) на рівні психоконсультативного етапу – бесіда й інтерпретація як специфічні форми надання психологічної допомоги, орієнтованої на особистість і взаємодію між членами сім'ї, засвоєння ними ефективних способів самостійного розв'язання проблем; 4) на рівні психотерапевтичного етапу – інтерпретація та обговорення отриманих результатів у процесі емпіричного дослідження, проведення психотехнік «Сімейна скриня», «Написання казки», «Діаграма сім'ї» з подальшим зворотним зв'язком. Вміти використовувати основні стандартні підходи, типові технологічні сценарії психологічної допомоги із використанням системи спеціальних психотехнологічних прийомів і методів.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)</p>	<p>Інтегральні компетентності: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. Загальні компетентності: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>

	<p>навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність бути критичним і самокритичним; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність генерувати нові ідеї (креативність); навички міжособистісної взаємодії; здатність працювати в команді. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології; здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ; здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків; здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел; здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій; здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження; здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації; здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту; здатність дотримуватися норм професійної етики; здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
<p>Інформаційне забезпечення та/або web-покликання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мушкевич М. І., Федоренко Р. П., Дучимінська Т. І., Магдисюк Л. І. Психологія молоді сім'ї: монографія. 2-ге вид. доповн. та змін. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 392 с. 2. Mushkevych M. Типологія психологічних портретів батьків, що мають проблемних дітей <i>American Journal of Fundamental, Applied & Experimental Research: collection of scientific works</i>. New York, NY, USA, 2017. N.5. Vol. 22. P. 53-62. 3. Мушкевич М. Психологічний супровід сімей, що мають проблемних дітей: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 464 с.

	4. Мушкевич М.І. Психологічний супровід сім'ї: навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра факультету психології), кафедра практичної психології та психодіагностики. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 34 с.